

Interpellation till landstingsstyrelsens ordförande

Identifiering av påstått papperslösa som vill ha billig vård

Under år 2013 tillkom en lag "2013:407" som handlar om "hälso- och sjukvård till vissa utlänningar som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd". Lagen föreskriver att "utlänningar som vistas i Sverige utan stöd av myndighetsbeslut eller författning" ska ha vård på samma villkor som de villkor som föreskrivs för bland annat asylsökande i lag "2008:344".

På Vårdguiden 1177:s hemsida anges följande stycke om vad som gäller för de som anses vara papperslösa eller är asylsökande i Västerbottens Läns Landsting:

"Följande priser gäller för personer som fyllt 18 år.

- För ett besök hos läkare på en vårdcentral och för läkarvård som ges efter remiss ska du betala 50 kronor.
- För ett besök, med remiss, till annan vård än läkarvård betalar du 25 kronor. Det kan till exempel vara ett besök hos en kurator, sjuksköterska eller sjukgymnast.
- Det är kostnadsfritt för dig att vårdas på sjukhus.
- För medicin på recept betalar du högst 50 kronor.
- För läkemedel som inte ingår i högkostnadsskyddet, till exempel hostmedicin, betalar du fullt pris.
- Förebyggande barn- och mödravård, vård vid graviditet och förlossning är avgiftsfri.
- Behandling hos en tandläkare inom folktandvården kostar 50 kronor. Samma avgift gäller för återbesök."

En faktor att ta med i beräkningen när man väljer att ge kraftigt rabatterad vård till så kallade "papperslösa" är identifieringsproblematiken. Vi kan potentiellt tänka oss att fattiga svenska pensionärer i behov av vård vill ha samma priser som exempelvis en till livstids utvisning dömd gruppvåldtäktsman som uppehåller sig "papperslöst" i Sverige och att pensionärerna därför hävdar sig vara papperslösa i kontakt med vården på falska grunder. Därför vill jag ställa ett par frågor till landstingsstyrelsens ordförande angående hur landstinget i dag gör för att säkerställa att en vårdsökande som säger sig vara papperslös verkligen är papperslös och inte en vanlig laglydig svensk medborgare.

1. Vilka direktiv finns idag utfärdade till personal inom Västerbottens Läns Landsting som tar emot en patient som hävdar sig vara papperslös, men som misstänker att den vårdsökande inte är papperslös?
2. Ska påstådd papperslöshet från en vårdsökandes sida alltid accepteras som faktisk papperslöshet från de landstingsanställdas sida?
3. Krävs det att den påstått papperslöse visar upp id-handlingar som bedöms genuina och visar att personen är utlänning samt papper på ett lagakraftvunnet utvisnings/avvisningsbeslut för att den påstått papperslöse ska accepteras som faktiskt papperslös?
4. Om vi tänker oss ett scenario med en svensktalande man i 75-årsåldern som ser ut att vara av

skandinavisk härkomst kommer till en vårdinrättning och säger sig vara en nigerian som vistas i Sverige som papperslös och därför vill komma åt den rabatt som gäller för papperslösa, ska det påstådda papperslöshetsskapet då accepteras?

5. Är det tänkt att debiterande vårdpersonal ska göra en egen rasprofilering när en vårdsökare som påstår sig vara papperslös söker vård och utifrån hudfärg/skallform/hårtyp och andra morfologiska data avgöra om den påstådda papperslösheten ska accepteras?

6. Är det tänkt att debiterande vårdpersonal ska göra någon form av språkanalys för att avgöra huruvida en påstått papperslös är verkligt papperslös, till exempel genom att lyssna på patienten och försöka lyssna av om de läten som patienten frambringar skulle kunna vara arabiska, dari, eller något annat språk som är vanligt förekommande hos papperslösa?

7. Har debiterande vårdpersonal direktiv om att kontakta polis/låta bli att kontakta polis när de misstänker att en person som kräver papperslöshetsrabatt vistas i Sverige legalt?

Interpellationen är inlämnad av:

Henrik Agerhäll, ordinarie ledamot av landstingsfullmäktige